

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

BİRİNCİ BÖLÜM
KARAR**AKİT TELEVİZYON VE RADYO A.Ş. BAŞVURUSU (2)**

Başvuru Numarası : 2023/103126

Karar Tarihi : 30/7/2025

Başkan : Hasan Tahsin GÖKCAN

Üyeler : Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Selahaddin MENTEŞ

Muhterem İNCE

Yılmaz AKÇİL

Raportör : Tolga BAŞBOZKURT

Başvurucu : Akit Televizyon ve Radyo A.Ş.

Vekili : Av. Ali PACCI

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvuru, bir televizyon kanalında yayımlanan haber nedeniyle tazminata hükmedilmesinin ifade ve basın özgürlüklerini ihlal ettiği iddialarına ilişkindir.

2. Başvurucu, olayların meydana geldiği tarihte "Akit TV" logosuyla televizyon yayını yapan medya hizmet sağlayıcısı bir kuruluştur. Davacı Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) ise olay tarihinde ve hâlen Türkiye Büyük Millet Meclisinde ana muhalefet partisi konumunda bulunmaktadır.

3. Başvurucuya ait televizyon kanalında 15/11/2017 tarihinde "Ana Haber Bülteni" isimli programda davacıyla ilgili olarak bir haber yayımlanmıştır. Mezkûr haber şu şekildedir:

"...ABD'yle CHP flört ediyor.

Amerika'nın kucağına oturan mandacı CHP vatana ihanet ediyor.

İhanet, gaflet, dalalet.

Emperyalizmin boyalı sopası CHP Amerika'yla derin ve kirli işbirliği içerisinde.

Amerika'nın bölge politikalarını onaylayan ve ses çıkarmayan CHP Türkiye'nin bölünmesi için kendisini yırtıyor.

Sirk şebeği.

Her türlü entrikanın altından Bizans askeri gibi çıkan [M.T.] Amerika'ya şirin gözükmek için her türlü soytarılığa imza atıyor. Meclis Genel Kurulunda konuşan FETÖ yalaması [T.] terör örgütü PKK ya[la]kalığı yapmaktan da geri durmuyor.

Terör örgütü üyesi değil CHP vekili, kilise firarisi, at hırsızı.

PKK'nın siyasi zırhına dönüşen CHP bölgede Amerika'yla ortak bir akıl yönetiyor.

[A.] adlı karakter yoksunu

Bakar mısınız sahadaki CHP-Pentagon ortaklığına. İhanet içerisindeki CHP'de gözler şimdi 27 Kasım'da Amerika'da görülecek sözde [R.Z.] davasında.

CHP ve Amerika güneydeki PKK koridoru için anlaştı. Cumhurbaşkanı [T.E.]'i 2019'a dek siyasi oyunlarla tasfiye etmek isteyecekler. Başaramazlarsa yeni bir darbe deneyecekler. Açık ve net CHP asrın ihanet içerisinde..."

4. Davacı siyasi Parti kişilik haklarına saldırıda bulunduğu gerekçesiyle -sadece siyasi parti adına- manevi tazminat davası açmıştır. Davacı; dava dilekçesinde başvurusuna ait televizyon kanalında haklarında yapılan haberin eleştiri sınırlarını aştığını, bariz şekilde hakaret ve iftira niteliğinde olduğunu belirtmiştir. Davacı ayrıca söz konusu haber ile toplum nezdinde küçük düşürülmeye çalışıldığını, haberin içeriğiyle ilgili olarak başvuru tarafından herhangi bir araştırma yapılmadan haber yapıldığını, bu nedenle haberin gerçeklikleri yansıtmadığını belirtmiştir.

5. Başvurucu; cevap dilekçesinde haber içeriğinde geçen eleştirilerin davacı siyasi partiye yönelik olmadığını, haberde ismi geçen üç milletvekiline ilişkin olduğunu, bu nedenle matufiyet unsurunu sağlamadığını ileri sürmüştür. Başvurucu; dilekçesinde devamla söz konusu haberin gerçek olduğunu, haberde kamu yararı bulunduğunu, öze biçim arasındaki dengenin sağlandığını ve CHP'ye mensup milletvekillerinin yapmış olduğu açıklamalar doğrultusunda haber içeriğinin hazırlandığını belirtmiştir. Başvurucu son olarak milletvekili A.A.'nın Türk askerinin Suriye'deki varlığı için işgalci nitelmesi yaptığı 14/11/2017 tarihli haberleri, milletvekili M.T.'nin PKK silahlı terör örgütüne ait sözde bayrağını özgürlüğün sembolü olarak nitelendirdiği 14/11/2017 tarihli haberleri ve milletvekili E.S.'nin bir gazeteye vermiş olduğu röportajında Amerika'nın Türkiye'ye ambargo uygulayacağına dair tarihi belli olmayan açıklamalarını Mahkemeye sunarak haber içeriğinin gerçek olduğunu ileri sürmüştür.

6. Yapılan yargılama sonucunda, ilk derece mahkemesi davanın kısmen kabulüne karar vererek başvurusunu 10.000 TL manevi tazminat ödemeye mahkûm etmiştir. Mahkeme, gerekçesinde basın özgürlüğü kapsamında bazı genel açıklamaların ardından şu hususları belirtmiştir:

"Davalı taraf her ne kadar; haberin, davacının tüzel kişiliğine yönelik olmadığını, davacı siyasi partinin milletvekilleri olan [A.A.], [M.T.] ve parti yöneticisi [E.A.]'in isimleri verilerek yapılan haberde, esas eleştirilen kişilerin bu milletvekilleri ve parti yöneticisi olduğunu iddia etmiş ise de yapılan haberde kullanılan 'CHP'yle ABD flört ediyor. Amerika'nın kucağına oturan mandacı CHP vatana ihanet ediyor.' şeklindeki sözlerin, davacı partiyi kamuoyu önünde yıpratmaya, yanlış anlaşılmalara ve davacının kişilik haklarının zarar görmesine sebebiyet verecek nitelikte olması, haberin, öze biçim arasındaki dengeye uygun olmaması sebebiyle yayının içeriği, verilmiş şekli, tarafların sosyal ve ekonomik durumları dikkate alınarak davanın kısmen kabulüne karar vermek gerekmiş..."

7. İlk derece mahkemesi kararına karşı başvuru istinaf kanun yoluna başvurmıştır. Bölge Adliye Mahkemesi 23/6/2021 tarihinde ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına ve dosyanın ilk derece mahkemesine geri gönderilmesine hükmetmiştir. Mahkeme, gerekçesinde başvurusunun ön inceleme ve tahkikat duruşmalarına davet edilmeden karar verildiğini belirtmiştir.

8. Bunun üzerine dosyayı yeniden ele alan ilk derece mahkemesi, Bölge Adliye Mahkemesinin kararında belirttiği eksikliği tamamlayarak 2/12/2021 tarihinde yine davanın kısmen kabulüne karar vermek suretiyle başvurucuyu 10.000 TL manevi tazminat ödemeye mahkûm etmiştir. Kararda ilk derece mahkemesi, ilk kararındakine benzer gerekçelere yer vermiştir.

9. Başvurucu, ilk derece mahkemesi kararına karşı istinaf kanun yoluna başvurmuşsa da Bölge Adliye Mahkemesi 4/10/2023 tarihinde başvurunun talebinin reddine kesin olarak karar vermiştir. Bölge Adliye Mahkemesi, basın özgürlüğü ve kişilik haklarının çatıştığı durumlarda izlenecek yöntem üzerinde durarak Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına yer vermiştir. Kararda özellikle basın özgürlüğünün sınırsız olmadığına ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10. maddesinin ikinci fıkrasında sayılan meşru amaçlar doğrultusunda sınırlandırılabilceğine, bu sınırlamaya yönelik değerlendirmenin ise sadece ifadelerin içerikleriyle değil aktarılış şekliyle birlikte ele alınması gerektiğine ve ifadelerin değer yargısı mı olaya dayalı bilgilendirme mi olduğunun tespit edilmesi gerektiğine dikkat çekmiştir. Akabinde, somut olay açısından yapmış olduğu değerlendirmede ilk derece mahkemesinin vermiş olduğu kararın usul ve esas yönünden hukuka aykırı olmadığına hükmetmiştir. Kararda somut olaya ilişkin şu hususlar belirtilmiştir:

"Yapılan açıklamalar ışığında somut olaya bakıldığında; davalı şirkete ait televizyon kanalının 15/11/2017 tarihli ana haber bülteninde, davacı parti mensubu bir kısım milletvekillerinin açıklamalarından yola çıkılarak doğrudan davacı parti hakkında kullanılan ifadelerin basın ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilemeyeceği, kullanılan ifadelerin davacının kişilik haklarına saldırı niteliğinde olduğu ve davacı lehine manevi tazminat koşullarının oluştuğu kanaatine varılmıştır."

10. Başvurucu, nihai kararı 7/11/2023 tarihinde öğrendikten sonra 6/12/2023 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

11. Başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

12. Başvurucu; başvuruya konu haberin eleştiri sınırları içinde kaldığını, haberin muhatabı olan ana muhalefet partisinin eleştirilere katlanma yükümlülüğünün sade vatandaşlara göre daha geniş olduğunu, sözler şok edici ve rahatsız edici boyutlara ulaşsa da hoşgörü yükümlülüğünün bulunduğunu ancak bu durumun yargı mercilerince değerlendirilmediğini belirtmiştir. Başvurucu ayrıca yargı mercilerince haberin bir bütün olarak ele alınmadığını, haber içeriğindeki bağlamın soyutlanarak ele alındığını ileri sürmüştür. Başvurucu son olarak yargı mercileri tarafından ilgili ve yeterli gerekçe ortaya konulmadan tazminata hükmedildiğini belirterek ifade ve basın özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

13. Adalet Bakanlığı (Bakanlık) görüşünde; Anayasa Mahkemesinin benzer olaylarda verdiği bazı kararlara değinilerek başvurunun ifade ve basın özgürlüklerinin ihlal edilip edilmediği noktasında inceleme yapılırken görüşte değinilen Anayasa ve ilgili mevzuat hükümleri ve somut olayın kendine özgü koşullarının dikkate alınması gerektiği ifade edilmiştir. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı beyanda bulunmamıştır.

14. Başvuru; Anayasa'nın 26. maddesinde düzenlenen ifade özgürlüğü ve Anayasa'nın 28. maddesinde güvence altına alınan basın özgürlüğü kapsamında

incelenmiştir. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden bulunmadığı anlaşılan başvurunun kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

15. Başvurucuya ait televizyon kanalında yayımlanan haber nedeniyle başvuru aleyhine tazminata hükmedilmesinin başvurunun ifade ve basın özgürlüklerine yönelik bir müdahale olduğu açıktır. Anılan müdahale, Anayasa'nın 13. maddesinde belirtilen koşulları yerine getirmediği müddetçe Anayasa'nın 26. maddesinin ihlalini teşkil edecektir. Anayasa'nın 13. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

“Temel hak ve hürriyetler, ... yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, ... demokratik toplum düzeninin ... gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.”

16. İfade ve basın özgürlüklerine yönelik müdahalenin dayanağı olan 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 58. maddesinin kanunilik ölçütünü karşıladığı değerlendirilmiştir. Müdahalenin başkalarının şöhret veya haklarının korunmasına yönelik önlemlerin bir parçası olduğu ve meşru bir amaç taşıdığı sonucuna varılmıştır. Bu noktada müdahalenin demokratik toplum düzeninin gereklerine uygunluk ölçütü yönünden incelenmesi gerekir.

17. Anayasa'nın 26. ve 28. maddelerinde korunan ifade ve basın özgürlüklerine yapılan bir müdahalenin demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun kabul edilebilmesi için toplumsal bir ihtiyacı karşılaması ve başvurulabilecek en son çare niteliğinde olması gerekir. Nitekim bu şartları taşımayan bir müdahalenin demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun olduğu kabul edilemez (*Bekir Coşkun* [GK], B. No: 2014/12151, 4/6/2015, § 51; *Mehmet Ali Aydın* [GK], B. No: 2013/9343, 4/6/2015, § 68; *Tansel Çölaşan* [1. B.], B. No: 2014/6128, 7/7/2015, § 51). Başvuru konusu olayla ilgili benzer davalarda mahkemelerin taraflardan birinin ifade ve basın özgürlükleri ile diğerinin şeref ve itibarının korunması hakkı arasında adil bir denge sağlamaları hayati önem taşımaktadır. Bu dengeleme esnasında somut olaya uygun düştüğü ölçüde kullanılması gereken ölçütler genel olarak şunlardır:

i. İfadelerin kim tarafından dile getirildiği (*Nihat Zeybekci* [1. B.], B. No: 2015/5633, 8/5/2019, § 29; *Kemal Kılıçdaroğlu* [1.B.], B.No: 2014/1577, 25/10/2017, § 59),

ii. Hedef alınan kişinin kim olduğu, ünlülük düzeyi ve önceki davranışları yanında katlanması gereken eleştirinin sınırlarının sade bir vatandaşa göre daha geniş olup olmadığı (hedef alınan kişinin kamusal yetki kullanan bir görevli olması nedeniyle yapılan değerlendirmelerin bulunduğu kararlar için bkz. *Ali Suat Ertoşun* (7) [2. B.], B. No: 2014/1416, 15/10/2015, § 36; *Zübeyde Füsün Üstel ve diğerleri* [GK], B.No: 2018/17635, 26/7/2019, §§ 128, 129; *Nilgün Halloran* [2. B.], B. No: 2012/1184, 16/7/2014, § 45; *İlhan Cihaner* (2) [1.B.], B. No: 2013/5574, 30/6/2014, § 82; *Kadir Sağdıç* [GK], B. No: 2013/6617, 8/4/2015, §§ 60-66; hedef alınan kişinin siyasetçi olması nedeniyle yapılan değerlendirmelerin bulunduğu kararlar için bkz. *Bekir Coşkun*, §§ 66, 67; *Ergün Poyraz* (2) [GK], B. No: 2013/8503, 27/10/2015, § 56; *Kemal Kılıçdaroğlu*, §§ 59- 61)

iii. İfadelerin genel yarara ilişkin bir tartışmaya katkı sağlayıp sağlamadığı, kamuoyu ile diğer kişilerin düşünce açıklamaları karşısında sahip oldukları hakların ağırlığı (*Bekir Coşkun*, § 69; *Çetin Doğan* (2) [GK], B. No: 2014/3494, 27/2/2019, § 62; *Ergün Poyraz* (2), § 56; *Kadir Sağdıç*, §§ 60-66; *İlhan Cihaner* (2), §§ 66-73; *Nihat Zeybekci*, § 32)

iv. Kamuyu bilgilendirme değeri, toplumsal ilginin varlığı ve konunun güncel olup olmadığı (*Seray Şahiner Özkan* [1. B.], B. No: 2016/6439, 9/6/2021, § 44; *İbrahim Okur* (2) [1. B.], B. No: 2018/12363, 26/5/2021, § 28)

v. Davacının kendisine yöneltilen ifadelere cevap verme olanağının bulunup bulunmadığı (*Temel Coşkun* [1. B.], B. No: 2017/1632, 29/1/2020, § 33; *Şaban Sevinç* (2) [1. B.], B. No: 2016/36777, 26/5/2021, § 42; *Nihat Zeybekci*, § 39)

vi. İfadelerin hedef alınan kişinin hayatı üzerindeki etkisi (*Ali Suat Ertosun* (2) [2. B.], B. No: 2013/1592, 20/5/2015, § 33; *Hüseyin Kocabıyık* [1. B.], B. No: 2020/15593, 22/11/2022, § 24)

vii. Hukuki yaptırıma konu edilen ifadelerin kullanıldıkları bağlamından kopartılıp kopartılmadığı (*Nilgün Halloran*, § 52; *Bekir Coşkun*, §§ 62, 63; *Önder Balıkcı* [2. B.], B. No: 2014/6009, 15/2/2017, § 45, *Nihat Zeybekci*, § 36)

viii. Başvurucunun yaptırıma maruz kalma endişesinin basın üzerinde caydırıcı etki yaratıp yaratmayacağı (benzer yöndeki değerlendirmeler için bkz. *Ergün Poyraz* (2), § 79; *Kemal Kılıçdaroğlu ve Cumhuriyet Halk Partisi* [1. B.], B. No: 2014/12482, 8/5/2019, § 46)

ix. Dava konusu söylemlerin maddi vakıaların açıklanması veya değer yargısı olarak nitelendirilip nitelendirilemeyeceği (*Durmuş Fikri Sağlar* (2) [GK], B. No: 2017/29735, 17/3/2021, § 50; *Deniz Karadeniz ve diğerleri* [GK], B. No: 2014/18001, 6/2/2020, §§ 48,49)

18. Anayasa Mahkemesi; somut olayın koşullarında kullanılan ifadeler sebebiyle başvurunun aleyhine tazminata hükmedilmesinin zorunlu bir ihtiyaca karşılık gelip gelmediğini, müdahalenin gerçekleşmesi amaçlanan meşru amaçla orantılı olup olmadığını, bunu haklı göstermek için ortaya konan gerekçenin Anayasa Mahkemesince benimsenen ve yukarıda açıklanan kriterleri karşılayan ilgili ve yeterli bir gerekçe olup olmadığını davanın bütününe bakarak değerlendirecektir (benzer yöndeki değerlendirmeler için bkz. *Bekir Coşkun*, § 56; *Tansel Çölaşan*, § 56; *Kemal Kılıçdaroğlu*, § 58; *Sinan Baran* [1. B.], B. No: 2015/11494, 11/6/2018, § 38; *Zübeyde Füsun Üstel ve diğerleri*, § 120).

19. Somut olayda, başvurucuya ait televizyon kanalının ana haber bülteninde davacı ana muhalefet partisi ve bu partiye mensup üç milletvekili hakkında birtakım değerlendirmelerde bulunulmuştur. Bu değerlendirmelerde, davacının Amerika ile iş birliği içinde olduğu ve bu iş birliğinin vatana ihanet boyutuna ulaştığı ileri sürülmüştür. Haberde aynı zamanda siyasi partiye mensup üç milletvekilinin isimleri de zikredilerek terör örgütleriyle irtibatlarının bulunduğu iddia edilmiştir. Davacı, söz konusu haberlerin kişilik haklarına saldırı niteliğinde olduğunu belirterek tazminat talebinde bulunmuştur. Yargı mercileri yapmış olduğu yargılama sonucunda başvuru aleyhine manevi tazminata hükmetmiştir.

20. Anayasa Mahkemesi, başvurunun ifade ve basın özgürlükleri ile şikâyetçinin şeref ve itibarı arasında adil bir denge kurulup kurulmadığını incelemeye geçmeden önce hangi ifadelerin uyuşmazlığın çözümü açısından incelenmesi gerektiğini belirleyecektir. Bu doğrultuda, haber içeriğinde davacı siyasi partinin yanı sıra siyasi partiye mensup üç milletvekili hakkında da bazı açıklamalara yer verildiği gözlemlenmektedir. Ancak tazminat davasının sadece siyasi parti tüzel kişiliği adına açıldığı, yargı makamlarının da söz konusu davayı sadece partiye yönelik söylemler bakımından değerlendirerek tazminata hükmettiği

gözönüne alındığında mevcut başvuru kapsamında sadece davacıya yönelik ifadelerle sınırlı şekilde inceleme gerçekleştirilecektir.

21. Bu doğrultuda, başvurunun çözülmesinde gözönünde tutulması gereken hususlardan ilki, hem başvuru hem de davacının toplumsal konumlarıdır (*Kemal Kılıçdaroğlu*, § 59). Davacı CHP, başvuruya konu olayın yaşandığı tarihte ana muhalefet partisidir. Başvurucu ise ulusal düzeyde yayın yapan televizyon kanalının sahibidir. Dolayısıyla somut olayda başvuru ana muhalefet partisinin ve mensuplarının faaliyetlerini yakından takip ederek haberleşmesi Anayasa'nın 28. maddesi ve devamında düzenlenen basın özgürlüğünün "gözetleyici" (watchdog) görevi kapsamında kalmaktadır (*Medya Gündem Dijital Yayıncılık Ticaret A.Ş.* [GK], B. No: 2013/2623, 11/11/2015, § 32).

22. Diğer yandan davacı olan siyasi partinin kabul edilebilir eleştiri sınırları da özel bireylere nazaran çok daha geniştir. Demokratik bir sistemde, siyasi partilerin düşüncelerinin ve politikalarının da kamuoyunun sıkı denetimi altında olduğu her zaman gözönünde bulundurulmalıdır (kamu otoritelerinin kamuoyunun da sıkı denetimi altında olduğuna ilişkin değerlendirmeler için bkz. *Ayşe Çelik* [2. B.], B.No: 2017/36722, 9/5/2019 § 54; *Zübeyde Füsün Üstel ve diğerleri*, § 106; *Bekir Coşkun*, § 66; *Ergün Poyraz (2)* [GK], B. No: 2013/8503, 27/10/2015, § 69). Bu sebeple, davacı konumunda bulunan ana muhalefet partisinden sade vatandaşlara göre daha fazla hoşgörü göstermesi beklenmektedir. Kaldı ki başvuru konumu dikkate alındığında haberdeki ifadeler kamuoyu önünde geniş kitlelere duyurabilecek şekilde cevap verme imkânı da bulunmaktadır. Buna karşın yargı mercilerinin kararlarında başvuru konumları açısından herhangi bir değerlendirme yapmadığı görülmüştür (bkz. §§ 8,9).

23. Somut olayda ifade ve basın özgürlükleri ile şeref ve itibarın korunması hakkı arasında adil bir denge kurulabilmesi için değerlendirilmesi gereken ikinci husus ise başvuruya konu ifadelerin türü ve olgusal temele dayalı olup olmadığıdır. Gerçekten de dava konusu ifadelerin maddi vakıaların açıklanması veya değer yargısı olarak nitelendirilmesi önemlidir. Bu noktada maddi olgular ile değer yargısı arasında dikkatli bir ayırma gidilmelidir (*Meral Özata Özgürol* [2. B.], B. No: 2015/2326, 26/12/2018, § 46). Maddi olgular ispatlanabilse de değer yargılarının doğruluğunu ispatlamanın mümkün olmadığı hatırlanmalıdır (*Kadir Sağdıç*, § 57; *İlhan Cihaner (2)*, § 64).

24. Haberde davacıya yönelik ifadeler bir bütün olarak ele alındığında ifadelerin değer yargısı niteliğinde olduğu açıktır. Ancak unutulmamalıdır ki bir açıklamanın tamamen değer yargısından oluşması durumunda bile müdahalenin orantılılığı ihtilaflı açıklamanın somut unsurlarla yeterince desteklenip desteklenmemesine göre tespit edilmelidir. Çünkü somut unsurlarla desteklenmiyorsa değer yargısı ölçsüz olabilir (*Cem Mermut* [2. B.], B. No: 2013/7861, 16/4/2015, § 48). O hâlde tespiti gereken hususlar, haber bülteninde ifadelerin keyfi biçimde davacıyı hedef alıp almadığı ve kullanılan söz ve ifadelerin sebepsiz bir kişisel saldırı oluşturup oluşturmadığıdır (*Osman Palçık* [1. B.], B. No: 2018/25073, 15/12/2020, § 40). Bu doğrultuda haber bülteninde davacı ana muhalefet partisinden Amerika'yla derin bir iş birliği yaptığı ve bu iş birliğinin vatana ihanet eder boyutlara geldiği ileri sürülmüştür. Bu durum başvuru cevap dilekçesinde sunmuş olduğu 14/11/2017 tarihli haberlerle desteklenmeye çalışılmıştır. Ancak yargı mercileri haber içeriğinde geçen ifadelerin televizyon programında ileri sürülen görüşleri destekler mahiyette olup olmadığını değerlendirmemiştir. Dolayısıyla başvuru söz konusu ihtilaflı görüşleri destekleyici mahiyette olduğunu iddia ettiği haberler yargı mercileri tarafından somut olay bağlamında tartışılmadığından başvuru konumunun basın ödev sorumluluklarına uygun davranıp davranmadığı da karar gerekçesinden anlaşılamamıştır.

25. İlk derece mahkemesi, programda dile getirilen ifadeleri bir bütün hâlinde ele alarak anlamlandırmamış, bunun yerine "*CHP'yle ABD flört ediyor.*" ve "*Amerika'nın kucağına oturan mandacı CHP vatana ihanet ediyor.*" sözleri üzerine odaklanıp bu ifadelerin eleştirii sınırlarını aştığını belirtmekle yetinmiştir. Dolayısıyla ilk derece mahkemesi, ifadelerin bağlamını ortaya koymadan sadece seçtiği belli ifadelerden hareketle ihtilaflı sözlerin doğrudan kişilik haklarına saldırı oluşturduğuna hükmetmiştir. Yine Bölge Adliye Mahkemesi istinaf incelemesinde de haberde geçen ifadelerin kişilik haklarına saldırı oluşturduğu konusunda soyut bir değerlendirmeye yetinip hangi ifadenin neden kişilik haklarını zedelediğini açıklamamıştır (bkz. § 9). Bu itibarla yargı mercilerinin Anayasa Mahkemesince ortaya konulan ilkelere göre hareket ederek değerlendirme yaptığı söylenemeyecektir (benzer değerlendirme için bkz. *Akit Televizyon ve Radyo A.Ş.* [1. B.], B. No: 2021/18189, 17/9/2024, § 22).

26. Bu değerlendirmeler ışığında, yargı makamlarının ifade ve basın özgürlükleri ile kişilerin şeref ve itibarının korunması hakkı arasındaki dengelemeyi yaparken ilgili ve yeterli bir gerekçe ortaya koyup koymadıklarına da bakılmalıdır. Anayasa Mahkemesi, bireysel başvuru incelemesinde bireylerin anayasal hakları ihlal edilmediği sürece derece mahkemelerinin dava konusu olguları değerlendirmesine ve hukuku yorumlamasına müdahalede bulunmaz (*Önder Balıkcı*, § 47; *Hacı Boğatekin* (2) [2. B.], B. No: 2014/12162, 21/11/2017, § 49). Yukarıda yapılan tespitler kapsamında, yargı mercileri tarafından davanın temeliyle ilgili maddi ve hukuki sorunların açıklığa kavuşturulması bakımından *ilgili* ve *yeterli* gerekçe ortaya konulmamıştır. Zira tarafların konumları, başvurunun basın ödevi kapsamında haber içeriğini maddi olgularla destekleyip desteklemediği ve davacının habere yönelik cevap verme imkânının bulunup bulunmadığı tespit edilmemiştir. Sonuç olarak, yargı mercilerinin başvurunun ifade ve basın özgürlükleri ile davacının şeref ve itibarının korunması hakkı arasında adil bir denge kurduğundan bahsedilemeyeceği değerlendirilmiştir.

27. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 26. ve 28. maddelerinde güvence altına alınan ifade ve basın özgürlüklerinin ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

28. Başvurucu, ihlalin tespiti ve yeniden yargılama yapılması ile 30.000 TL maddi ve manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

29. Başvuruda tespit edilen anayasal hak ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar ve zorunluluk bulunmaktadır. Anayasa'nın 148. ve 153. maddeleri ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. ve 66. maddeleri uyarınca ihlal kararının gönderildiği yargı mercilerinin yapması gereken iş, yeniden yargılama işlemlerini başlatıp Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında belirtilen ilkelere ve gerekçelere uygun biçimde yürütülecek yargılama sonunda hak ihlalinin nedenlerini gidererek yeni bir karar vermektir (yeniden yargılama konusunda bkz. *Mehmet Doğan* [GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018, §§ 54-60; *Aligül Alkaya ve diğerleri* (2) [1. B.], B. No: 2016/12506, 7/11/2019, §§ 53-60, 66; *Kadri Enis Berberoğlu* (3) [GK], B. No: 2020/32949, 21/1/2021, §§ 93-100).

30. Eski hâle getirme kuralı çerçevesinde ihlalin sonuçlarının bütünüyle ortadan kaldırılabilmesi için başvurucuya manevi zararları karşılığında talebiyle bağlı olarak net 30.000 TL manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir. Yeniden yargılama

yapılmasına karar verildiğinden ve başvuru ileri sürdüğü maddi zarara ilişkin olarak belgeye dayalı açıklama yapmadığından başvurunun maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. İfade ve basın özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. Anayasa'nın 26. ve 28. maddelerinde güvence altına alınan ifade ve basın özgürlüklerinin İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. Kararın bir örneğinin ifade ve basın özgürlüklerinin ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere Ankara 10. Asliye Hukuk Mahkemesine (E.2021/348, K.2021/462) GÖNDERİLMESİNE,

D. Başvurucuya net 30.000 TL manevi tazminat ÖDENMESİNE, tazminata ilişkin diğer taleplerin REDDİNE,

E. 2.220,60 TL harç ve 30.000 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 32.220,60 TL yargılama giderinin başvuru ileri sürdüğü maddi zarara ilişkin olarak belgeye dayalı açıklama yapmadığından başvurunun maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvurunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 30/7/2025 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.